

Plan van Aanpak Robuustheid

Omgevingsdienst Twente

Voorwoord

Met genoegen presenteren wij dit 'Plan van Aanpak Robuustheid Omgevingsdienst Twente' (OD Twente). Als relatief jonge dienst, opgericht in 2019, heeft de OD Twente in korte tijd een significante groei doorgemaakt. Sinds onze oprichting hebben we aanzienlijke stappen gezet in het verlenen van hoogwaardige diensten en producten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De groei van onze organisatie weerspiegelt zich niet alleen in cijfers, maar ook in de waardevolle ervaring en expertise die we hebben opgedaan.

Onze betrokkenheid bij verschillende projecten en samenwerkingsverbanden heeft onze positie in het regionale en nationale landschap versterkt. Dit vertaalt zich in een organisatie die opgabegericht werkt en het vertrouwen heeft van het bevoegd gezag. De dienst is zelfbewust en werkt proactief, een rol die ons ook gegund wordt. Vanuit die zelfbewustheid en professionaliteit nemen wij enerzijds een onafhankelijke rol in, en staan we anderzijds nauw in verbinding met onze opdrachtgevers. Door te investeren in jong talent is de OD Twente in staat om binnen de huidige arbeidsmarkt blijvend te investeren in de organisatie. De organisatie kenmerkt zich door een sterke bedrijfsvoering met een open en

transparant karakter. Uitgangspunten van de organisatie zijn korte lijnen, externe oriëntatie en opgabegericht werken. De OD Twente laat daarmee de gewenste ontwikkeling zien. Van een uitvoeringsdienst naar volwaardige omgevingsdienst, het kenniscentrum voor milieu en leefbaarheid in Twente passend bij de visie van het algemeen bestuur (AB).

Dit document is een vervolg op de uitgevoerde zelftoets waarover u in oktober 2023 bent geïnformeerd.

Het resultaat van de zelftoetsing (vindbaar op odtwente.nl/robustheid) was dat op een aantal onderwerpen (KPI's) niet geheel werd voldaan aan de norm.

In dit plan van Aanpak leest u hoe het AB van de OD Twente wenst te komen tot een robuuste omgevingsdienst per 1 april 2026.

Randvoorwaarden

Mandaat van de directeur

Het is de ambitie van het AB dat de directeur van de OD Twente het volledige mandaat krijgt voor de beschikkingen die dienen ter uitvoering van het vastgestelde uitvoerings- en handhavingsbeleid. Dat is nu nog niet het geval; dit betreft met name de handhavingsbeschikkingen. Sinds de oprichting in 2019 heeft de OD Twente meer en meer het vertrouwen gewonnen van de opdrachtgevers. Met de overgang naar de Omgevingswet is al een grote stap gezet in het verkrijgen van volledig mandaat.

Doelstelling:

De directeur van de OD Twente heeft per 1 januari 2026 volledig mandaat voor de beschikkingen die dienen ter uitvoering van het vastgestelde uitvoerings- en handhavingsbeleid.

Maatregel:

De komende periode wordt met de achterblijvende opdrachtgevers overleg gevoerd om de bestuurlijke ambitie te realiseren.

Minimale omvang

Binnen de OD Twente is onderscheid tussen het standaardpakket, bestaande uit de basistaken en milieugerelateerde plustaken, en facultatieve taken. De schatting is dat de inbreng van het standaardpakket voor 50% bestaat uit basistaken. Daarnaast neemt een aantal deelnemers structureel facultatieve taken af. Het aandeel facultatieve taken betreft 8,6% op de totale begroting 2023. De omvang van taken die niet milieugerelateerd zijn is marginaal. De begroting van 2024 heeft een omvang van €16.846.000 voor de basis en milieugerelateerde taken. De omvang van de begroting 2024 inclusief SPUK Toezicht en Handhaving Energie (THE) bedraagt €17.313.000. Daarbij moet geconstateerd worden dat er nog milieutaken door gemeenten en de provincie zelf worden uitgevoerd. Het gaat dan met name om specialistische taken. Financieel is de inschatting dat het bij gemeenten gaat om een bedrag van €1.000.000 en bij de provincie om €2.000.000.

Van de benodigde capaciteit is 85,3% in vaste dienst. Daarmee voldoen we aan de norm van 80%. Het streven van de OD Twente is om 90% van de benodigde capaciteit in vaste dienst te hebben. Gezien de huidige arbeidsmarkt heeft dit streven continu onze aandacht. De OD Twente heeft een extern bureau de opdracht gegeven om een recruitmentstrategie te ontwikkelen. Momenteel voeren we een wervingscampagne uit die aansluit op de ontwikkelde strategie. Bij nieuwe inhuurcontracten wordt, indien mogelijk, een deta-vast constructie afgesproken, waardoor externe medewerkers op termijn in dienst komen van de OD Twente.

Doelstelling:

Met de begroting voor 2025 kunnen we aantonen dat we voldoen aan de norm.

Maatregel:

Met diverse deelnemers voeren we overleg over het inbrengen van structureel facultatieve taken, zodat de omvang van de basis en milieugerelateerde taken toeneemt.

Doelstelling:

Per 1 april 2026 is 90% van de benodigde capaciteit in vaste dienst.

Maatregel:

Dit onderwerp heeft, gezien de huidige arbeidsmarkt, continu onze aandacht en er zijn diverse acties uitgezet zoals een uitgebreide arbeidsmarktcampagne.

Gedeelde taken die bij andere omgevingsdiensten zijn belegd

We werken op meerdere gebieden samen met andere omgevingsdiensten en organisaties. Dit vinden wij zeer waardevol. Het gaat hierbij om kennisdeling, borgen van kwaliteit en het vermijden van kwetsbaarheden. Er zijn taken die door een andere dienst of organisatie worden uitgevoerd. Vanwege het borgen van de kwaliteit en kennisdeling wordt het ketentoezicht georganiseerd door de Omgevingsdienst Rivierenland. Dat geldt ook voor vergunningverlening en toezicht op de bouwtaken van de Provincie Overijssel; die worden uitgevoerd door de gemeente Almelo. Gemaakte afspraken liggen vast in respectievelijk een dienstverleningsovereenkomst en intentieovereenkomst:

- Dienstverleningsovereenkomst ketentoezicht Omgevingsdienst Rivierenland – Omgevingsdienst Twente;
- Intentieovereenkomst inzake de strategische samenwerking voor de uitvoering van bouwtaken Gemeente Almelo.

Ook op andere gebieden vindt samenwerking plaats, te denken aan onder andere informatiebeheer, de risicotool, ketentoezicht en branchegericht toezicht. Daarnaast onderhouden we contacten met diverse andere (oostelijke) omgevingsdiensten ten aanzien van netwerk en afstemming.

De betreffende documenten zijn raadpleegbaar op odtwente.nl/robuustheid.

- IT Governance PowerBrowser;
- Regionale samenwerkingsafspraken Initiatieven- en vergunningenproces Twente;
- Convenant Handhaving Regio Oost Nederland;
- Intentieovereenkomst tot samenwerking tussen omgevingsdiensten en waterschappen op VTH-taken;
- Aansluitovereenkomst OD Twente op I-GO Omgevingsdienst Twente en Omgevingsdienst de Vallei;
- Wabo Dienstverleningsovereenkomst Regionale Uitvoeringsdienst Twente en Regionale Uitvoeringsdienst Overijssel en Waterschappen (wordt herzien op moment van schrijven).

Doelstelling:

Per 1 januari 2025 hebben wij een overzicht van de taken of kennisgebieden die door anderen worden uitgevoerd en zijn de gemaakte afspraken vastgelegd.

Maatregelen per KPI om te voldoen aan de normen

(voor de KPI's die nu niet voldoen)

KPI: Norm van € 16,5 miljoen voor BTP en milieugerelateerde plustaken en minimaal 80% in vaste dienst

Zie hiervoor de tekst bij [randvoorwaarden/minimale omvang](#).

KPI: Voldoen aan de kwaliteitscriteria (meest recente set)

Alle taken van de OD Twente moeten voldoen aan kwaliteitscriteria. Uit de zelftoets blijken we daar niet voor alle taken geheel aan te voldoen. Voor de OD Twente is het belangrijk dat de medewerkers minimaal voldoen aan deze criteria, want dat betekent in de kern dat zij in staat zijn om producten af te leveren met de gewenste kwaliteit. Er ligt een relatie met het opleidingsprogramma waarmee permanente her- en bijscholing wordt ingevoerd zodat we blijven aansluiten op de kwaliteitscriteria.

Doelstelling:

Per 1 april 2026 wordt voldaan aan de vigerende kwaliteitscriteria en is geborgd via monitoring dat blijvend wordt voldaan aan de kwaliteitseisen.

Maatregel:

2024: treffen van de noodzakelijke voorbereidingen voor een algehele herijking. Uiterlijk 1 juni 2025 is die herijking uitgevoerd en zijn de verbeteracties gepland.

KPI: Innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie

De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Hiervoor is voldoende aandacht, capaciteit en budget nodig voor innovatie. Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.

Met het voorbereiden van een innovatie- en ontwikkelagenda heeft de OD Twente inmiddels de eerste stappen gezet om innovatie structureel onderdeel te laten uitmaken van de organisatie. In deze agenda wordt een visie ontwikkeld, zijn bestaande ontwikkelingen opgenomen en verkennen we welke mogelijkheden er voor innovatie zijn de komende jaren.

De OD Twente ziet innovatie als cruciaal element om in de snel veranderende wereld onze dienstverlening te verbeteren en onze missie effectiever te vervullen. Bij het opstellen en uitvoeren van de innovatieagenda gaan we samenwerken met partners uit het publieke en private domein. We leven in een netwerksamenleving, dit betekent voor innovatie ook dat we vanuit een brede blik de opgave benaderen. Ongetwijfeld zal dit ook iets betekenen voor de wijze waarop we ons werk nu uitvoeren, maar ook hoe we bijvoorbeeld keuzes maken in beleid of hoe we ons werk plannen en verantwoorden. Bij het maken van keuzes zal ook horen dat we afscheid nemen van 'hoe we het altijd gedaan hebben'. Denk aan innovaties zoals gedragssturing, pre-scan van rapporten door taalmodellen, dronetoezicht, et cetera.

Bij het opstellen van de innovatie- en ontwikkelagenda zal ook structureel budget gecreëerd worden dat aan de minimale eis van 1% van de begroting voldoet. In het geval van de OD Twente betekent dit zo'n €160.000,-

Doelstelling:

Opstellen innovatie- en ontwikkelagenda en creëren van structureel budget van 1% van de begroting.

Maatregel(en):

In het najaar van 2024 wordt een innovatie- en ontwikkelagenda bestuurlijk vastgesteld. In de begroting van 2025 wordt het beschikbare budget expliciet zichtbaar gemaakt.

KPI: Afspraken over terugname plustaken

Het bestuurlijke uitgangspunt is een zelfstandige, robuuste Twentse omgevingsdienst. We gaan ervan uit dat we aan de hand van dit plan van Aanpak tijdig aan de gestelde robuustheidscriteria kunnen voldoen. Het ligt dan ook niet in de lijn der verwachting dat splitsing/fusie en daarmee een wijziging van de gemeenschappelijke regeling (GR), governance en andere juridische gevolgen aan de orde zullen zijn. Eventuele (juridische) gevolgen en de te nemen stappen rondom toetreding en uittreding zijn opgenomen in onze GR.

KPI: Er is een opleidingsprogramma en het opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom

In een omgeving waarin de veranderingen in het fysieke domein elkaar snel opvolgen, is het van essentieel belang om als professional op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen binnen de verschillende vakgebieden. Vakmanschap is voor de OD Twente voorwaardelijk voor het afleveren van kwalitatief zo goed mogelijke producten en daar hoort een opleidingsprogramma bij.

Het programma dat ontworpen wordt omvat een breed scala aan leermethoden, waaronder klassikale training, e-learningmodules, workshops, interne trainingen door kennisdragers en externe cursussen. Voorafgaand aan een training/opleiding worden de specifieke leerdoelen in kaart gebracht.

Permanente her- en bijscholing worden geïntegreerd als een standaardpraktijk voor medewerkers, met een specifieke focus op toezichthouders, vergunningverleners en adviseurs vanaf het jaar 2025. Deze her- en bijscholing zal aansluiten bij de opleidingseisen zoals gesteld in de kwaliteitscriteria. Er wordt een gestructureerd systeem geïmplementeerd om de noodzaak voor opleiding bij functieverandering te beoordelen, waarbij de individuele competenties en kwaliteitscriteria als leidraad dienen.

Doelstelling:

Een opleidingsprogramma voor het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden.

Maatregelen:

Tot 1-12-2024: Voorbereidingsfase.

Vanaf 1-12-2024: Start met de implementatie.

Doelstelling:

Het opleidingsprogramma heeft een bijbehorend budget van 3% van de loonsom.

Maatregelen:

1-1-2025: Het budget verhogen tot 2,5%.

1-1-2026: Het budget verhogen tot 3%.

1-1-2026: Een opleidingsprogramma dat voldoet aan de norm.

KPI: Regionale congruentie

Het bestuurlijke uitgangspunt van de OD Twente is om een zelfstandige, robuuste Twentse omgevingsdienst te hebben (DB en AB vergadering 8 september 2023).

Twente is van oorsprong een gemeenschappelijk gebied waaraan veel waarde wordt gehecht om dat in stand te houden. Bovendien zijn wij congruent aan de Veiligheidsregio Twente. Daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste om een omgevingsdienst te organiseren op de schaal van een Veiligheidsregio. Op deze schaal georganiseerd zijn heeft zijn meerwaarde bewezen. Er wordt professioneel samengewerkt met de Veiligheidsregio, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD). Dit draagt bij aan de uniformiteit en kwaliteit van de uitvoering.

Er is geen sprake van een intentie tot een fusie met een andere omgevingsdienst of het opsplitsen van de OD Twente. Wel heeft de OD Twente in het kader van het robuustheidsvraagstuk op verzoek van de Omgevingsdienst Achterhoek een gesprek gevoerd en hebben we gesprekken met de Omgevingsdienst IJsselland gehad om elkaars opvattingen en ideeën te delen en te bespreken.

Kijkend naar de opgaven die er liggen zoeken we wel de samenwerking met andere omgevingsdiensten om de kwetsbaarheid te verkleinen. Omgevingsdienst IJsselland is daarin een natuurlijke partner en ook de provincie wil daar een rol in spelen.

Van Omgevingsdienst NL en het ministerie wordt een regierol verwacht op standaardisatie.

Alle benoemde KPI's samengevat in een tabel

Mandaat directeur	Directeur heeft volledig mandaat	1 januari 2026
Minimale omvang/financiën	Er wordt vanaf 2025 voldaan aan de financiële norm	Begroting 2025
Minimale omvang/personeel in vaste dienst	Er is 90% van de capaciteit in vaste dienst	1 april 2026
Afspraken taken van derden liggen vast	Er is een overzicht van de taken die door anderen worden uitgevoerd en de afspraken zijn vastgelegd	1 januari 2025
Voldoen aan kwaliteitscriteria	Er is inzicht en verbeteracties zijn gepland	1 juni 2025
Innovatie- en ontwikkelagenda	Er is een innovatie- en ontwikkelagenda	Najaar 2024
Innovatiebudget	Er is budget voor innovatie	Begroting 2025
Opleidingsprogramma	Er is een opleidingsprogramma	1 januari 2026
Opleidingsbudget	Er is een opleidingsbudget dat voldoet aan de norm	1 januari 2026

Wijze van besluitvorming

Op een aantal onderwerpen moet besluitvorming plaatsvinden. Dat is in ieder geval van toepassing op het verstrekken van mandaat, die door de bevoegde gezagen worden gepubliceerd, en de inbreng van extra taken. Onderwerpen die deel uitmaken van de begroting volgen de reguliere planning & control cyclus.

Monitoring

Het onderwerp 'Robuuste Omgevingsdienst Twente' staat al sinds juli 2023 vast op de agenda van het dagelijks bestuur van de OD Twente. Minimaal twee keer per jaar bespreekt het algemeen bestuur de voortgang.

Binnen pijler 6 'Monitoring kwaliteit milieutoezicht' neemt de OD Twente deel aan een pilot binnen onderdeel 4: 'Stimuleren stevigere invulling van horizontale controle door gemeenteraden en provinciale staten op eigen bestuur'.

COLOFON
odtwente.nl

Lay-out: [studio SIEN](#)